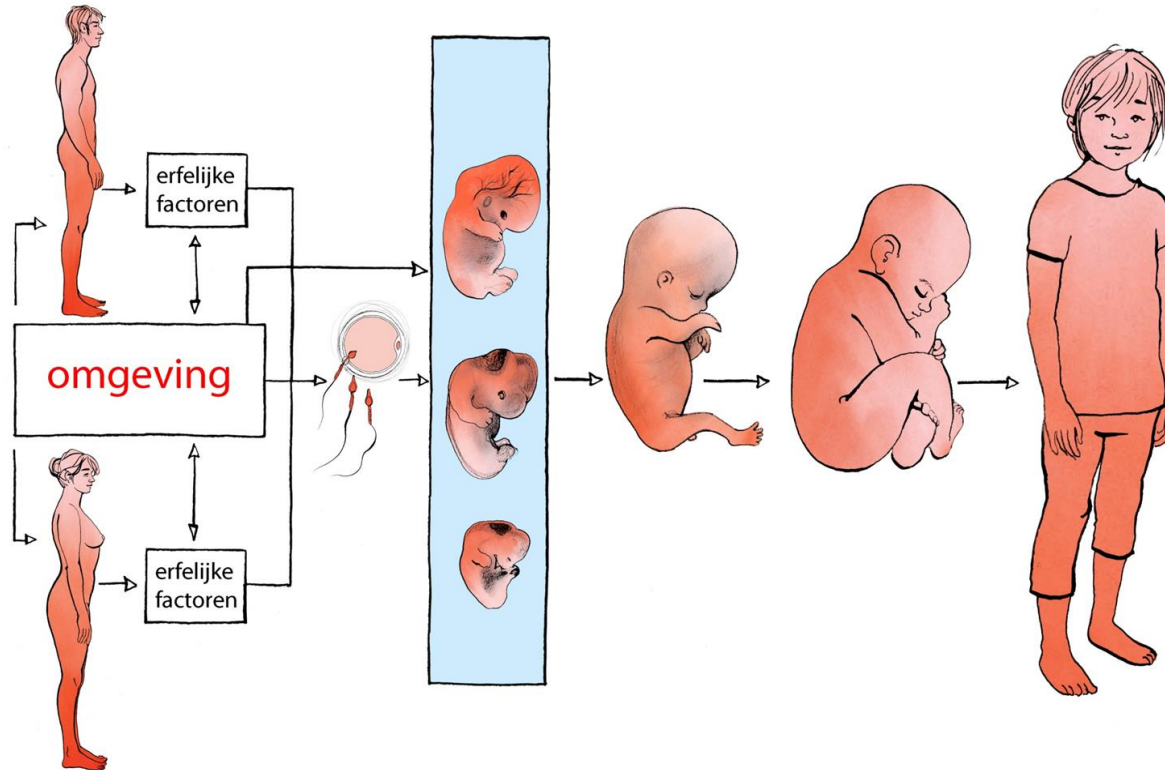

Inleidende lezing

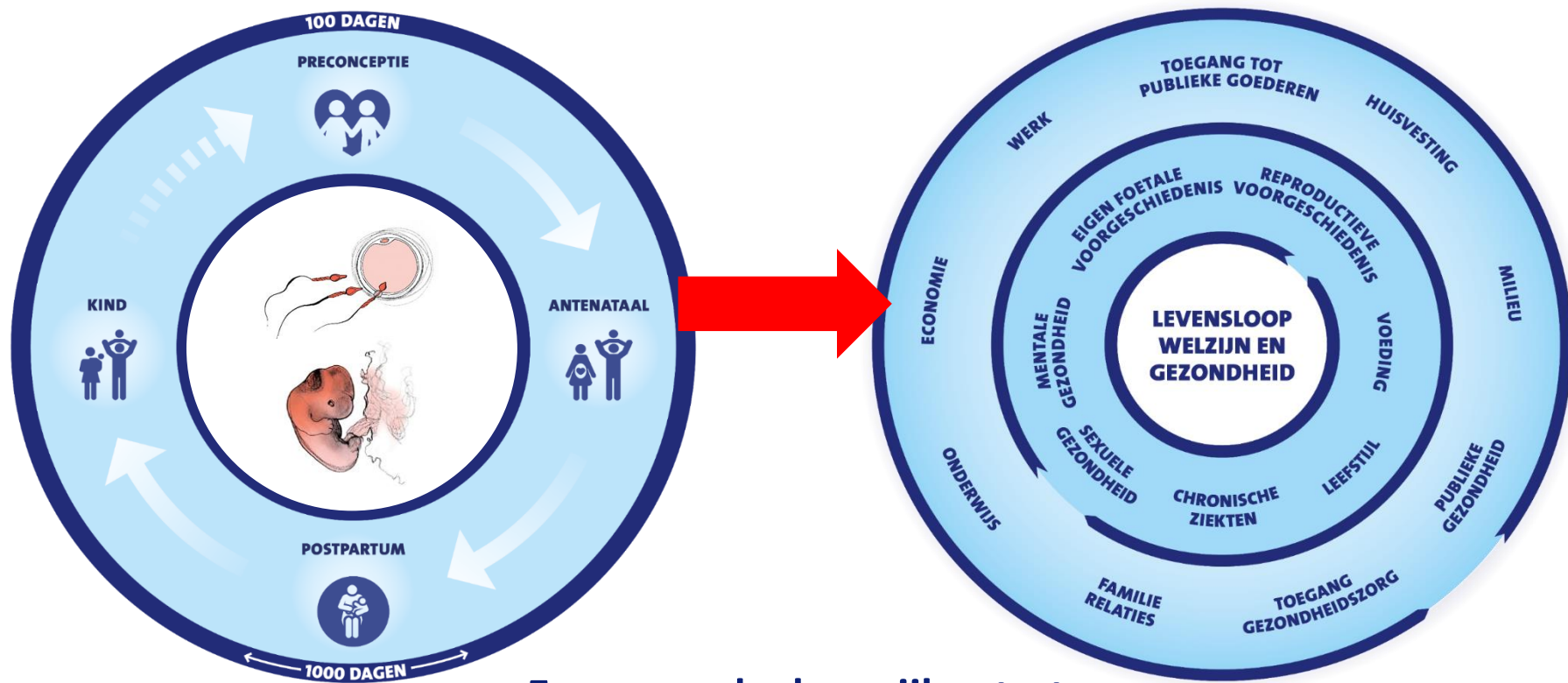
“Belang van preconceptiezorg”

Kennis binnen de Verloskunde

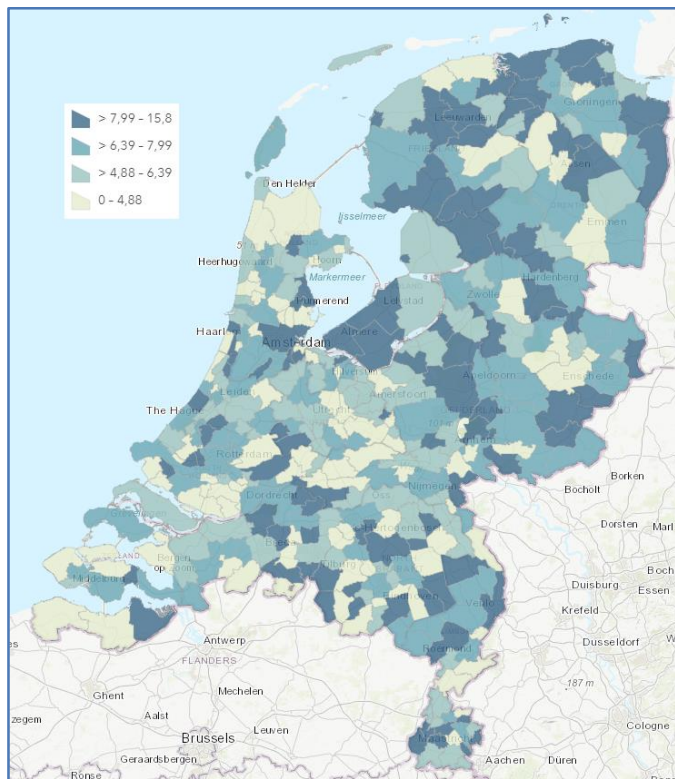
Preconceptieperiode en zwangerschap

Levensloopbenadering

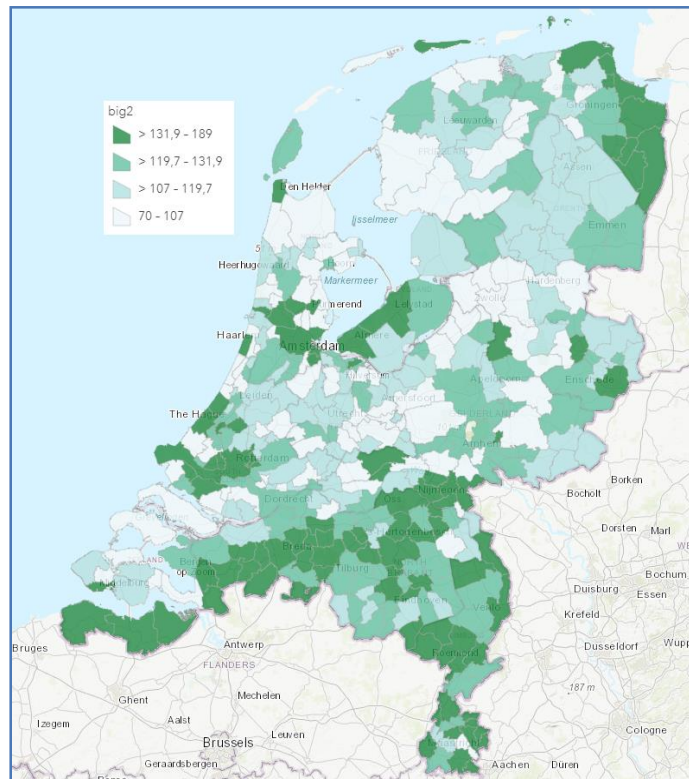

Een gezonde, kansrijke start

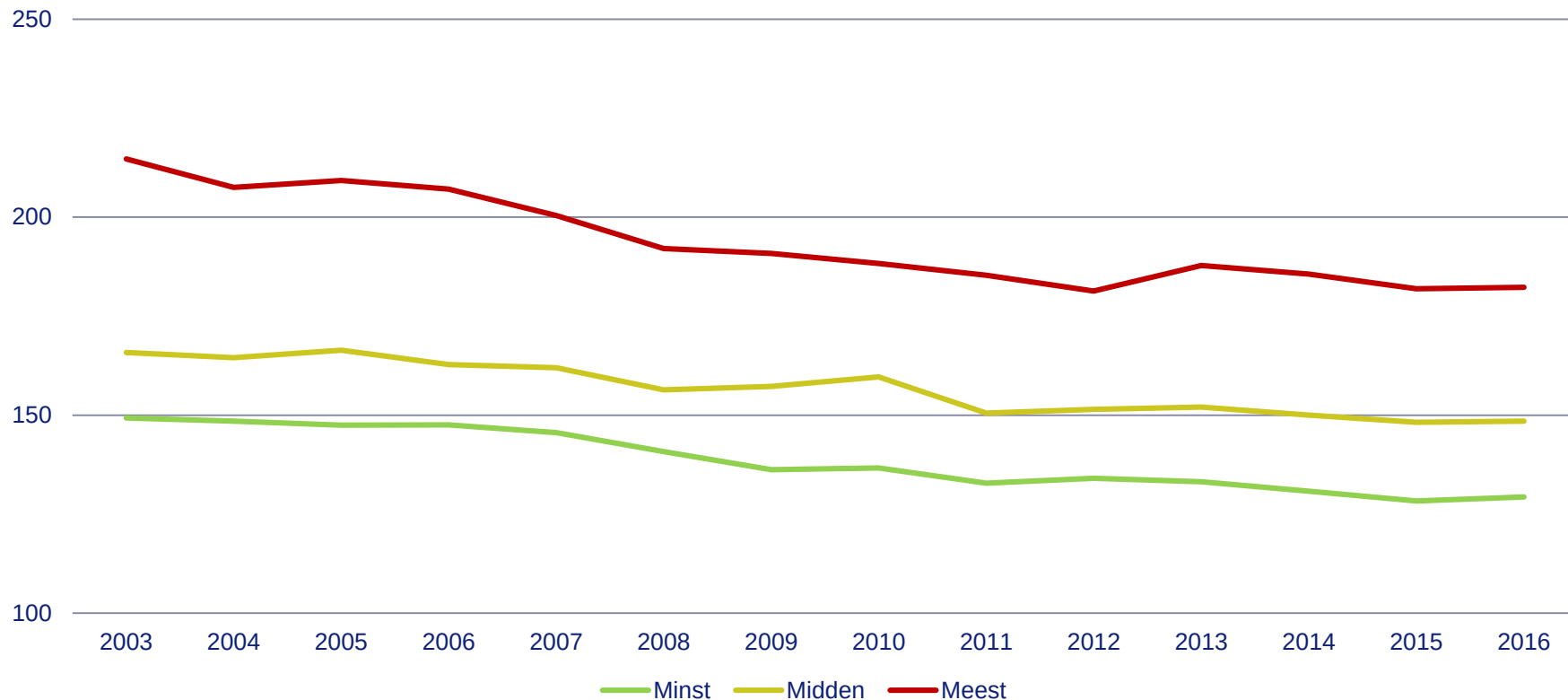
Perinatale sterfte

Vroeggeboorte en laag geboortegewicht

Vroeggeboorte en/of laag geboortegewicht (perinatale ziekte) per 1000 geboortes naar mate van sociaaleconomische achterstand (wijk)

SOCIALE VERLOSKUNDE Te veel kinderen krijgen een valse start doordat hun moeder bijvoorbeeld dakloos is of schulden heeft. Persoonlijke begeleiding moet daarop een antwoord bieden: nu nog op een paar plekken, straks landelijk.

tekst: Evi Guldemeester

Achterstand *begint al vóór de geboorte*

Het wenkend perspectief

**Gelijke kansen op het
krijgen van een gezond kind**

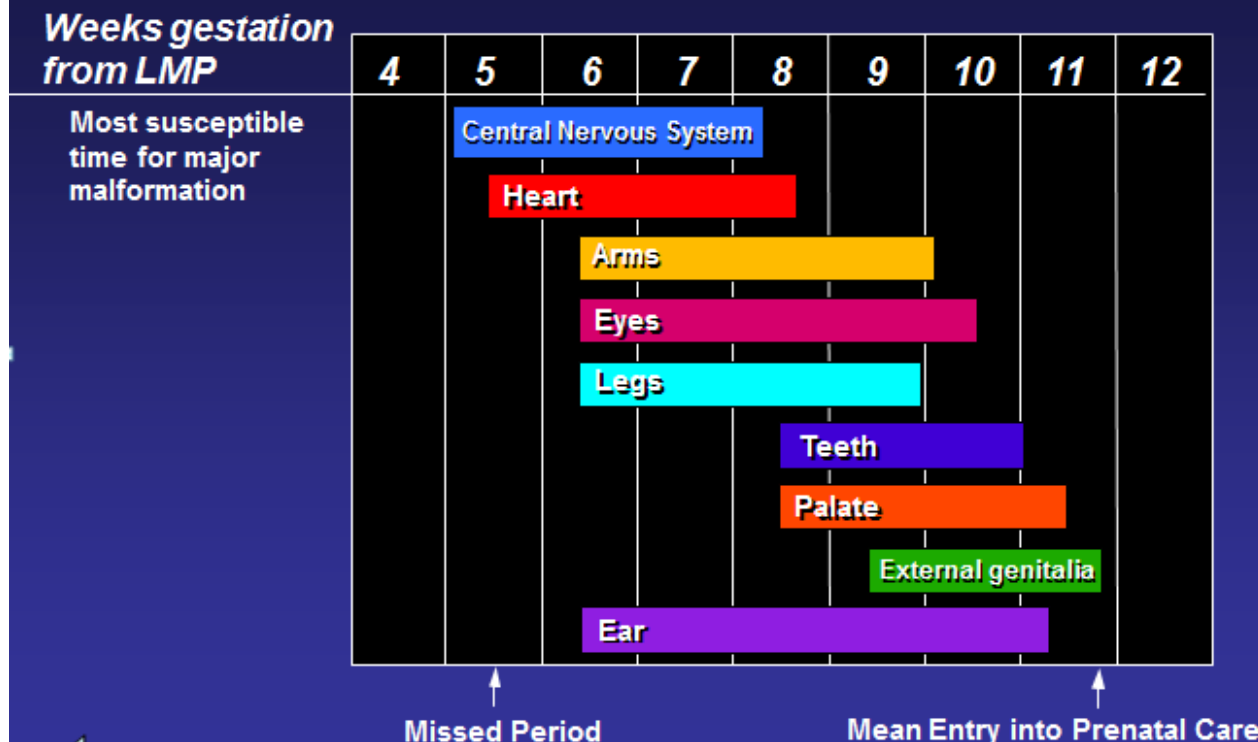
**Terugdringen van
gezondheidsverschillen**

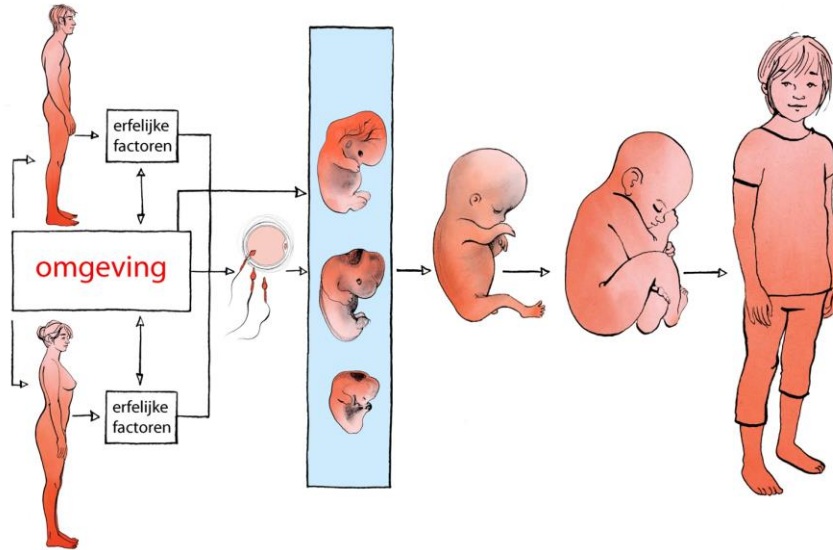

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis: delen en implementatie
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Critical Periods of Development

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis: delen en implementatie**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Belang van embryonale gezondheid

Klein als embryo, verhoogde kans op:

Complicaties tijdens de zwangerschap

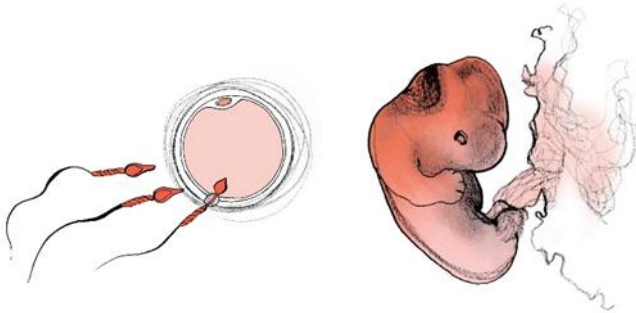
- miskraam
- laag geboortegewicht
- vroeggeboorte

Stapeling van hart- en vaatrisico's op 6 jarige leeftijd

- hoger vetpercentage
- hogere bloeddruk
- hoger cholesterol

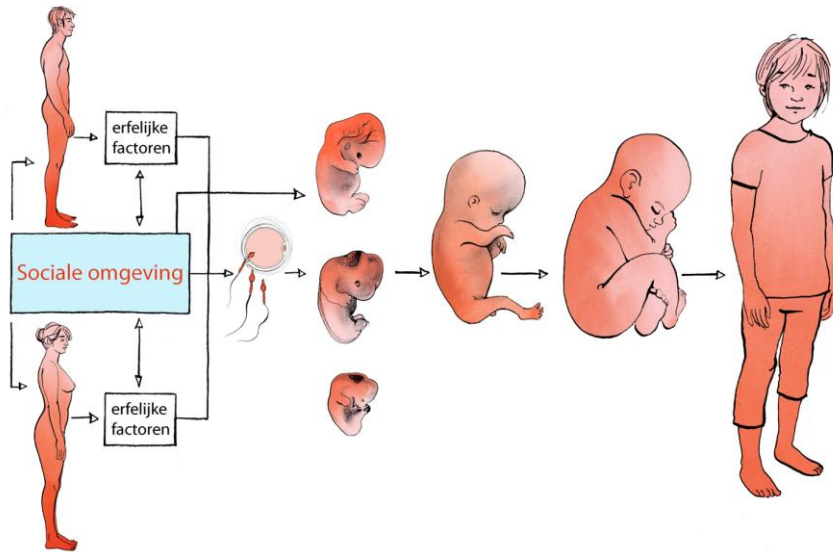

Zorg al voorafgaand aan de zwangerschap;
preconceptiezorg

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

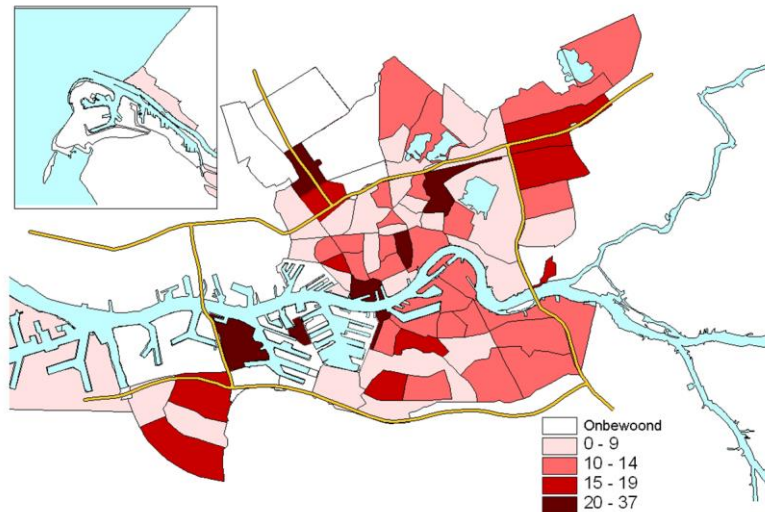

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Belang van de sociale omgeving

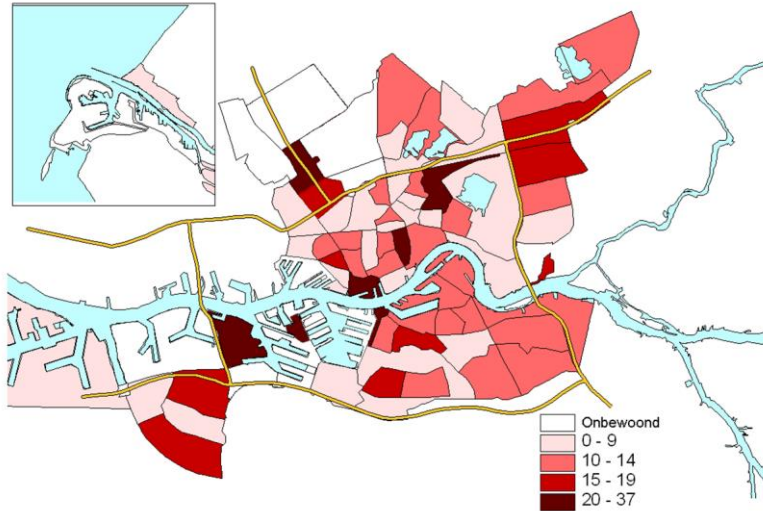
Extra risico's van wonen in achterstandswijk; Nederland

	<i>Ongecorrigeerd</i>	<i>Gecorrigeerd*</i>
Babysterfte	46%	21%
Vroeggeboorte	22%	16%
Laag geboortegewicht	55%	11%

* etniciteit, SES, C4

Je postcode is misschien belangrijker dan je erfelijke code

	<i>Ongecorrigeerd</i>	<i>Gecorrigeerd*</i>
Babysterfte	46%	21%
Vroeggeboorte	22%	16%
Laag geboortegewicht	55%	11%

* etniciteit, SES, C4

Je postcode is misschien belangrijker dan je erfelijke code

Sociale verloskunde

Wat is preconceptionezorg?

- Instrument gericht op risico-identificatie
- Gezondheid van aanstaande ouders en het toekomstige kind
- Geïnformeerde keuze
- Risico's te minimaliseren > uitkomst van gezondheid verbeteren
- Nadruk vóórafgaand aan de conceptie, de preconceptionele periode
- Maximaal effect

Temel et al., 2015, J Community Genet

Denkraam preconceptiezorg

Algemene individuele preconceptiezorg	Specialistische individuele preconceptiezorg	Collectieve maatregelen
Hulpverlening door huisarts, verloskundige of jeugdgezondheidszorgmedewerker is toegankelijk voor alle paren met een kinderwens.	Bij een bekend of gevreesd hoog risico wordt een ouderpaar met kinderwens doorverwezen naar de specialist in de tweede en derde lijn.	De maatregel wordt niet individueel bepaald. Het communiceren van deze maatregelen kan in zekere zin ongericht plaatsvinden, bijvoorbeeld via de media.

Risicodomeinen/factoren:

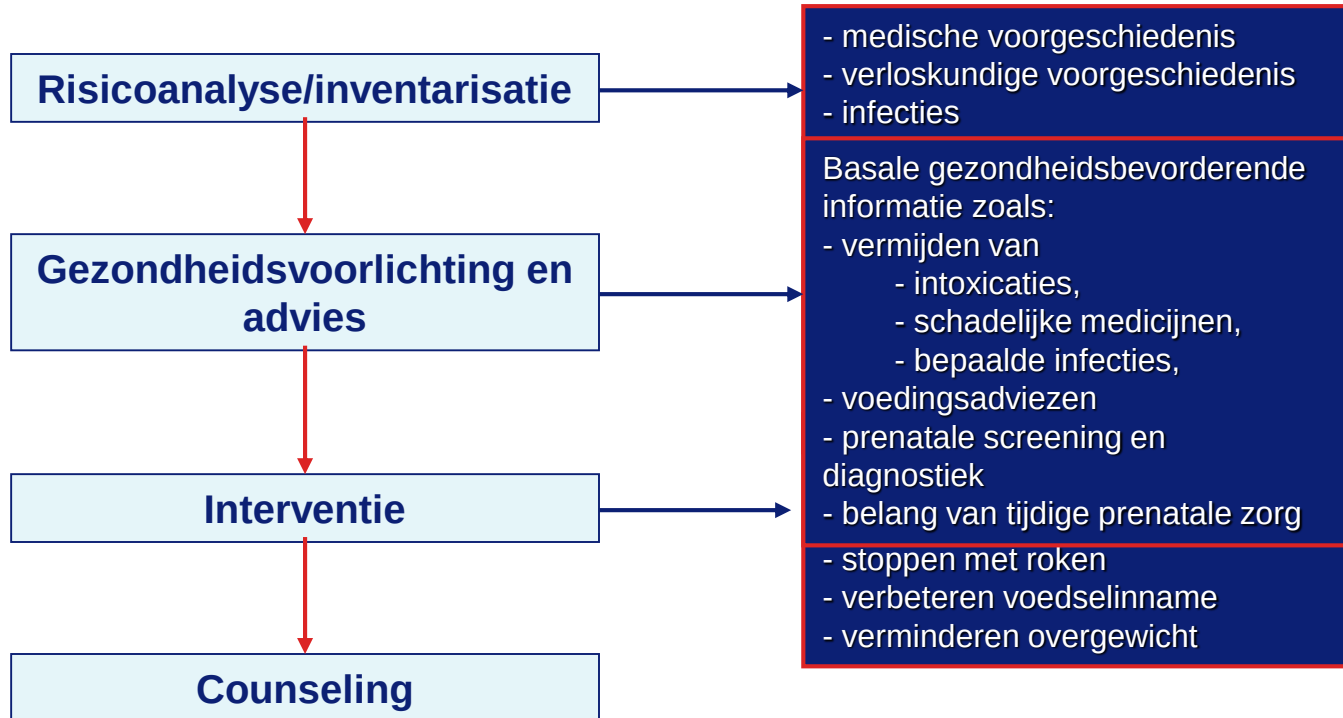
Leefstijlfactoren

Medische risicofactoren (inclusief medicatie)

Obstetrische risicofactoren

Sociale risicofactoren

Risico domein	Risicofactoren	Risico domein	Risicofactoren
Obstetrische voorgeschiedenis	P. Prematures Miskramen SGA Sectio IUVD Uterus anomalies	Chronische aandoeningen	Diabetes Schildklier ziekten PKU Epileptie Hypertensie SLE Nier ziekten Cardiovasculaire aandoeningen Trombophilie Astma
Infectieziekten	SOA's Bacteriele vaginose Asymptomatische bacteriurie Malaria Toxoplasmose Listeria	Psychiatrische ziekten	Depression and anxiety disorders Bipolar disorder** Schizophrenia
Genetische risicofactoren	Genetische afw familie O.b.v. Ethniciteit O.b.v. obstetrische voorgeschiedenis	Medicatie	Op recept Vrij verkrijgbaar
Gezondheidsbeoordering	Zw. interval Lichaamsbeweging Ongeplande zwangerschap vaccinatiestatus	Psychosocial stressors	Financiële problemen Huiselijk geweld
Leefstijl	Alcohol Roken Drugs Overgewicht Voeding Vitamine suppletie Foliumzuur suppletie	Omgevingsfactoren	Werkplaats Huishoudelijk
		Bijzondere groepen	Immigranten/ vluchtelingen Na kanker Met een handicap

Wat is Preconceptiezorg?

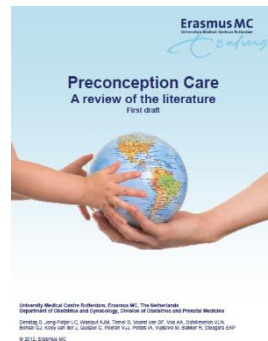
Preconceptiezorg: naar de praktijk

Implementatie: wat is er voor nodig?

- Gevoel van urgentie

- 98% van de koppels met kinderwens heeft > 1 periconceptionele risicofactor
- Gemiddeld (mediaan) 5 risicofactoren (2006-2009 n= 66.617)
- Risicofactoren moeten gaan met een bewezen nadelig effect op zwangerschapsuitkomst
- Bewijs dat vroegsignalering en behandeling waardevol is

Jack et al., 2008; van Voorst, Temel et al., 2012; Van der Pal et al., 2008; Vink- van Os et al., 2015

Preconceptiezorg: Het belang

NAAR DE PRAKTIJK

Preconceptiezorg: Het belang!

PRAKTISCH BEGIN:

Vraag:

“Wilt u het komende jaar misschien zwanger worden?”

Vraag:

“Gebruikt u anticonceptie en wat?”

Acknowledgements

- Afdeling Verloskunde en Gynaecologie, Erasmus MC
- Annemarie Mulders
- Eric Steegers
- Sabine van Voorst
- Ageeth Rosman
- Laura Admiraal
- Meertien Sijpkens
- Evelyne van Uitert
- Loes Bertens
- Adja Waelput

